

2018-2019

ÅRSPLAN LEKEKLOSSEN BARNEHAGE -Med barna i sentrum-

Base 1: Avd. Vestre
Torgny Segerstedtsvei 176
5143 Fyllingsdalen

Base 2: Avd. Løvåsen
Løvåsveien 80, 5145 Fyllingsdalen

Base 3: Avd. Storhammeren
Storhammeren 21, 5145 Fyllingsdalen

INNHold

Presentasjon	s. 2
Personalet	s. 3
Barnehagens samfunnsmandat	s. 4
Barnehagens styringsdokumenter	s. 4
Visjon	s. 5
Satsingsområde 2018-2019	s. 6
Forebygging av mobbing	s.7
Forebygging av overgrep	s. 7
Kap 1 Danning gjennom omsorg, lek og læring	s. 8
Kap 2 Barns medvirkning	s. 11
Kap 3 Tilrettelegging av det allmenpedagogiske tilbudet til barn som trenger ekstra støtte	s. 12
Kap 4 De 7 fagområdene	s. 13
Felles tema/fagområder gjennom året	s.14
Kap 5 Samarbeid barnehage – hjem	s. 15
Eksterne samarbeidspartnere	s. 15
Kap 6 Plan for overgang fra hjem til barnehage	s. 16
Kap. 7 Plan for overgang mellom avdelinger	s. 16
Kap 8 Plan for overgang barnehage – skole	s. 17
Kap 9 Planlegging, vurdering og dokumentasjon	s. 18
Generell informasjon til foreldrene	s. 19
Årshjul foreldresamarbeid	s. 20

PRESENTASJON

Lekeklossen Barnehage eies og drives av Svein og Linda Kårdal. De overtok driften av barnehagen 1.april 2003. Lekeklossen barnehage består av 3 baser med ulike beliggenheter i Fyllingsdalen, med to avdelinger pr base. Vi er en «nærmiljøbarnehage» hvor de fleste barna som går hos oss bor i nærmiljøet rundt barnehagen. Alle basene har kort vei til skog og mark. Vi er medlem av private barnehagers landsforbund (PBL). PBL er en interesseorganisasjon / medlemsorganisasjon for de private barnehagene i Norge.

Telefon og mail i Lekeklossen Barnehage:

Eier Svein og Linda Kårdal	91 37 13 17	likaarda@online.no
Styrer Linda Herdlevær	90 27 87 22	styrer@lekeklossen.no
Hoved nummer	55 16 90 92 (1:Vestre, 2:Løvåsen, 3:Storhammeren, 4:styrer)	

Lurven	(Storhammeren)	lurven@lekeklossen.no
Kjempesoppen	(Storhammeren)	kjempesoppen@lekeklossen.no
Morgentåkedalen	(Løvåsen)	morgentakedalen@lekeklossen.no
Mosetussene	(Løvåsen)	mosetussene@lekeklossen.no
Dypeskogen	(Vestre)	dypeskogen@lekeklossen.no
Lille Gram	(Vestre)	lillegram@lekeklossen.no

Hjemmesiden til Lekeklossen barnehage: www.lekeklossen.barnehage.no

Vi har en åpen hjemmeside tilgjengelig for alle, og en lukket hjemmeside (krever passord). På lukket side legges bl.a. bilder, planer og månedsbrev ut til dere foresatte. For å få tilgang til lukket hjemmeside må dere foresatte signere sikkerhetserklæring skjema.

Åpningstider:

Mandag - fredag 07:15 - 16:45

Barnehagen holder stengt 5 planleggingsdager i løpet av året, samt julaften og nyttårsaften.

Vi holder også stengt fra klokka 12.00 onsdag før Skjærtorsdag, og vi har ferielukket de tre siste ukene i juli hvert år (sommer 2019 holder vi stengt uke 29, 30 og 31).

Organisering

Lekeklossen har plass til 76 barn, men som et utgangspunkt tilbyr barnehagen 36 plasser for barn mellom 0-3 år og 36 plasser for barn mellom 3-6 år. Lekeklossen har mulighet til å foreta fleksible løsninger i forhold til alderssammensetning, ut fra behovet som til enhver tid foreligger.

Barnehagens grunnbemanning

1 eier, 1 styrer, 9 pedagoger, 1 barne- og ungdomsarbeider og 8 pedagogisk medarbeidere. I tillegg har vi ekstra bemanning ved behov.

Personalet har ansvar og tilhørighet på faste avdelinger gjennom året, men vi ønsker å bruke hverandres arbeidskapasitet på en fleksibel og mobil måte, og hjelper til på annen avdeling / annet hus ved behov.

Samordnet opptak

Lekeklossen barnehage er med i samordnet opptak i Bergen kommune. Fristen for å søke er 1.mars hvert år, og i slutten av mars sender vi ut tilbud til dem som har lovfestet rett til plass. Vi har følgende prioritering i Lekeklossen barnehage:

- Personalbarn
- Søskene til barn som allerede har plass
- Bergen kommune sin søkerliste

PERSONALET I LEKEKLOSSEN BARNEHAGE

VESTRE

DYPESKOGEN (18 barn i alderen 3-6 år) Mob. 90 27 92 00

Tone Helen Marthinussen Pedagogisk leder
Gunn Mikkelsen Saad Pedagogisk medarbeider
Linda Loen Pedagogisk medarbeider

LILLE GRAM (9 barn i alderen 0-3 år) Mob. 90 29 00 87

Kristina Mossefinn Vik Pedagogisk leder
Andreas Thuve Larsen Pedagogisk medarbeider
Joanna Szajner Pedagogisk medarbeider (sv.sk.perm.)
Ingrid Helgesen Pedagog 2 (vikar)

LØVÅSEN

MORGENTÅKEDALEN (18 barn i alderen 3-6 år)

Stine Røssland Pedagogisk leder
Janne Christine Kårdal Pedersen Pedagog 2
Isabel J. Dale Pedagogisk medarbeider

MOSETUSSENE (10 barn i alderen 1-4 år)

Anne Lillemork Pedagogisk leder
Mona Hamre Wærsland Pedagog (sv.sk.perm.)
Tove Helen Bruvik Barne- og ungdomsarbeider
Laura Tibu Pedagogisk medarbeider

STORHAMMEREN

LURVEN (9 barn i alderen 0-3 år)

Rav Moberg Pedagogisk leder
Linn Therese Kårdal Pedagog
Anita Træen Pedagogisk medarbeider
Sofie Marie Kleveland Pedagogisk medarbeider (vikar)

KJEMPESOPPEN (9 barn i alderen 0-3 år)

Caroline Fjell Pedagogisk leder
Costina Nita Pedagogisk medarbeider (sv.sk.perm.)
Thea Johanne Ophaug Pedagogisk medarbeider
Johanne Jensen Vikeså Pedagogisk medarbeider (vikar)

BARNEHAGENS SAMFUNNSMANDAT

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering». (§1 Lov om barnehager)

BARNEHAGENS STYRINGSDOKUMENTER

1.august 2017 trådte ny rammeplan for barnehagers innhold og oppgaver i kraft.

Våre styringsdokumenter som barnehagen og personalet skal jobbe utfra:

- Barnekonvensjonene
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, 2017
- Lov om barnehager av 17.juni 2005
- Visjon for Lekeklossen barnehage
- Årsplan for Lekeklossen barnehage
- Progresjonsplaner (se egen plan)

Årsplan er:

- arbeidsverktøy for de ansatte
- informasjon til foresatte
- til info ved kommunalt tilsyn, at lover/regler følges

Alle barnehager skal utarbeide en årsplan. Årsplanen inneholder en oversikt over hvordan vi som jobber i barnehagen skal drive det pedagogiske arbeidet, og hva barna i barnehagen skal få mulighet til å oppleve og lære. Utfra årsplanen lager avdelingene kortere planer som bl.a. månedsplaner.

PROGRESJONSPLAN FOR LEKEKLOSSEN BARNEHAGE

Barnehagen har ansvar for å sikre progresjon i barnas utvikling, samt sikre at barna får erfaringer og opplevelser fra alle fagområdene. (Rammeplan 2017). I aktiviteter, temaopplegg og prosjekter jobbes det som regel med flere fagområder samtidig. I tillegg til årsplanen har Lekeklossen barnehage en progresjonsplan gjeldende fra august-18. Denne planen ligger til grunn for arbeidet som skal gjøres på avdelingene i Lekeklossen. (Se eget vedlegg!)

VISJON

MED BARN I SENTRUM; OMSORG, LEK OG LÆRING

Lekeklossen Barnehage ønsker at alle barna skal få mange og gode opplevelser i en trygg og god hverdag. Barnehagen er barnas arena og det er alltid barnas beste som skal være i fokus. Barn har og får kun én barndom, og vi må gjøre vårt ytterste for at den blir så god som mulig. Derfor er vi avhengig av et godt samarbeid med barnas hjem, slik at vi kan utfylle hverandre i vårt arbeid med barna.

En god barndom skal være rik på opplevelser, den skal gi rom for læring og ikke minst være rik på ubetinget kjærlighet, varme, vennskap, lek og godt humør.

Læring i barnehagen knyttes til her-og-nå situasjoner, gjennom frilek og formell læring som samlingsstunder og tilrettelagte aktiviteter. Barna skal lære som en naturlig del av hverdagen gjennom LEK. Dette viser viktigheten av at personalet klarer å ligge til rette for gode leke- og læringsopplevelser.

Barna leker, lærer og undrer seg hele tiden, og det er gjennom all denne undringen og nysgjerrigheten at vi som voksne må møte barna med respekt og åpenhet.

Barnas egne interesser skal særlig vektlegges når det velges tema og aktiviteter. Å gå i barnehage skal være en lære, både om og for livet, og den aller viktigste læringen skjer sammen med andre barn og voksne. Å kunne klare å vise omsorg, ta hensyn, og behandle hverandre med respekt og toleranse, er livsviktig læring som begynner allerede i småbarnsalderen. Ingen blir dannet "over natten", og livet kan gå i mange retninger. Det er derfor viktig at barna i tidlig alder lærer og erfarer omsorg, respekt, varme, toleranse og empati. Dette er grunnleggende og viktig for å oppnå dannelse; en prosess som går gjennom hele livet. I Lekeklossen prøver vi hele tiden å være på "den gylne middelvei" hvor barna hver eneste dag skal få nok tid til LEK og sosial læring, samt vi ønsker å la barna delta på spennende tema og prosjekter gjennom organisert læring.

Vi ønsker at de barna som går i Lekeklossen barnehage skal få en god og trygg barndom, med gode opplevelser i her-og-nå situasjoner.

SATSNINGSOMRÅDE 2018-2019

Lekeklossen Barnehage har dette barnehageåret følgende satsingsområde;

«Livsmestring og helse». Dette er et viktig tema i rammeplanen og noe Lekeklossen vil fordype seg ekstra i dette barnehageåret.

LIVSMESTRING OG HELSE

«Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon, og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen».

(Rammeplan 2017, s.11)

Barnehagen har i oppgave å bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd, samt barnehagen skal forebygge krenkelser og mobbing.

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre, og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill.»

(Rammeplan 2017, s.22).

Vennskap er viktig for alle barn. Barna i Lekeklossen skal oppleve gleden over å ha en venn, samt utvikle kompetansen man trenger for å være og opprettholde en venn. Vår jobb som voksne er å støtte barna i deres samspillsrelasjoner, samt gi dem et verktøy som kan hjelpe dem til å løse konflikter og uenighet på egen hånd.

Barna skal lære seg å sette grenser for seg selv, og de skal få erfaringer med hvordan deres adferd påvirker omgivelsene. Barna må få erfaringer med egne følelser, og lære seg hvordan de skal takle egne følelser.

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling. Det er derfor viktig at personalet reflekterer over egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

Lekeklossen barnehage skal være et sted som fremmer livsglede, humor, undring og medopplevelser. Barna skal oppleve å mestre sine hverdager og liv, i trygge omgivelser med rom for utforskning og sunne helsevaner.

God psykisk helse er viktig hele livet. Alle, både barn og voksne, møter både oppturer og nedturer gjennom livet. Barn som lærer å takle vonde og vanskelige følelser tidlig, får det enklere senere i livet.

Alle barna skal få styrket sin psykiske helse ved å bli bevisst sine følelser og regulere sine følelsesuttrykk.

Tiltak:

- Personalet viser empati og aksept for barnas følelser.
- Personalet setter ord på barnas følelser.
- Personalet bruker rollespill/dramatisering for å synliggjøre og konkretisere følelser og følelsesuttrykk.
- Spill om følelser for 3-6 års-avdelingene.
- Tilgjengelig litteratur og sanger om følelser.

Avdelingene vil jobbe med årets satsingsområde på ulike måter, avhengig av alder på barna og deres modning. Mer konkret informasjon om hvordan avdelingene vil jobbe med satsingsområdet vil dere få gjennom månedsplaner og månedsbrev fra avdelingene.

FOREBYGGING AV MOBBING

«Personalet skal forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre». (R.pl. 2017, side 23)

Definisjon: «Mobbing av barn i barnehagen er handlinger fra voksne og/eller andre barn som krenker barnets opplevelse av å høre til og være en betydningsfull person for fellesskapet.» (Lund m.fl., 2015)

Mobbing handler om å bli utestengt fra fellesskapet. I Lekeklossen barnehage har vi nulltoleranse for mobbing, og vi er tydelige på at mobbing er en uakseptabel handling. Vi setter fokus på at det er handlingen vi ikke aksepterer, ikke barnet som mobber som person. Personalet og foresatte har et felles ansvar for å forebygge mobbing og hindre at mobbing utvikler seg.

Hvordan jobber vi i Lekeklossen for å forebygge mobbing:

- Tema som omhandler vennskap
- Observasjoner
- Tilstedeværende voksne, sikre oversikt over alle områder
- Foreldresamarbeid – viktig med god og ærlig kommunikasjon

Hvordan jobber vi i Lekeklossen for å avdekke mobbing:

- Barnesamtaler
- Observasjoner
- Tilstedeværende voksne, sikre oversikt over alle områder
- Foreldresamarbeid – god og ærlig kommunikasjon er viktig

Hvordan jobber vi i Lekeklossen v/håndtering av mobbing:

- Foreldresamtaler/møter
- Samtale og støtte de involverte (begge parter)
- Vurdere hjelp og støtte fra andre instanser
- Tiltak, veien videre

Hvordan kan foreldre være med å forebygge mobbing?

- Ikke omtal uakseptabel adferd hos andre barn som f.eks. slåing, biting, språkbruk, «over hodet» på barna.
- Overhold barnehagens regel vedr. bursdagsinvitasjoner. Inviterer enten alle av samme kjønn, eller hele barnegruppen.
- Avtalte besøk etter barnehagetid kan virke ekskluderende for den/de som ikke får være med hjem på besøk (barn prater). Varier hvem som inviteres.

FOREBYGGING AV OVERGREP

Rammeplanen sier at barnehagen skal lære barna å sette grenser for egen kropp og lære å respektere andres grenser, samt bidra til at barna blir kjent med kroppen sin. (R.pl. 2017, side 23)

Det er viktig at kroppen og barns seksualitet er tema i barnehagen som man kan snakke med barna om, slik at det ikke er tabu og skam. «*Overgripe er avhengig av skam og tabu for å kunne holde på i det skjulte*» (Pia Friis, barnehage.no, 26.10.17). Derfor er vi i Lekeklossen opptatt av at vi skal kunne svare nysgjerrige barn når de stiller spørsmål om kropp og seksualitet, og vi skal svare med fakta tilpasset barnas alder. Vi skal også lære barna at kroppen er deres egen, og at de skal lære å sette grenser for egen kropp. Ifølge Ståle Luther, leder av Statens Barnehus i Tromsø, er det viktig at barn får vite hva som ikke er lov, da forteller de gjerne om de har opplevd noe. (29.04.16, barnehage.no)

- «Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.»
- «Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet. Verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn som er forankret i menneskerettighetene». (Rammeplanen, Barnehageloven §1)

Vi **dannes** til mennesker i den kulturen vi er en del av og gjennom møter med andre mennesker. Dannelse er en livslang prosess som hele tiden er i endring. Det handler om å klare å oppføre seg slik omgivelsene forventer og slik situasjonen krever. Her er det viktig at personalet setter fokus på gode grenser og er gode rollemodeller. Et annet ord for dannelse kan være «folkeskikk». Dette er et begrep vi forbinder med det å være høflig, hyggelig, hjelpe hverandre, vise omsorg og respekt, osv. Gjennom lek, læring og omsorg utvikler og lærer barn empati og dannelse.

Dannelse: «Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktig for fellesskapet.» (Rpl 2017, s.21)	
Mål:	Personalet skal:
0-3 år: Barna skal oppleve at barnehagen er et trygt sted å være, hvor de blir sett og hørt, og følelser skal bli tatt på alvor. (Rpl 2017, s.21)	• Sette ord på barnas handlinger, følelser og kroppsspråk. • Være fysisk og mentalt tilgjengelig for barna, og være bevisst sin rolle som trygg base for barna. • Anerkjenne barna for den de er og hva de bringer inn i fellesskapet. • Barns medvirkning; vise engasjement for det de interesserer seg for. • Lære å kjenne og respektere egne og andres grenser.
3-6 år: Barna skal få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold.» (Rpl 2017, s.21)	• Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser, og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse • Legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger. • Utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler.

Omsorg er ofte knyttet til trygghet og god helse. Omsorg handler bl.a. om å gi barna meningsfylte aktiviteter og gode utfordringer i hverdagen. I Lekeklossen er vi opptatt av at alle barn skal ha det trygt og godt og at de skal trives. Ethvert barn fortjener kjærlighet og omsorg også fra andre enn mor og far, og det er en selvfølge at de skal oppleve dette der de oppholder seg mest; nemlig i barnehagen.

Relasjonene mellom personalet og barna er grunnleggende for alt som skjer i barnehagen. Derfor vektlegger vi mye humor og glede i hverdagen, og vi ser viktigheten av å skape et godt barnehagemiljø. Barn som opplever omsorgssvikt i hjemmet skal finne trygghet i barnehagen. Ved mistanke om omsorgssvikt i hjemmet skal barnehagen alltid handle til barnets beste. Vi vil jobbe for at barna skal få en god barndom og utvikle seg i trygge omgivelser.

Omsorg: «Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet.» (Rammeplan for barnehagen 2017, s.19)	
Mål:	Personalet skal:
0-3 år: Oppleve trygghet, tilhørighet og tillit til seg selv og andre mennesker. (R.pl. 2017, s.19)	• Ivareta barnas behov for fysisk omsorg, ro og hvile. • Legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre. • Være tilstedeværende voksne. • Møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn. • Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre, og til selv å kunne ta imot omsorg. • Være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
3-6 år: Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet, og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. (R.pl. 2017 s.19)	

Lek kan defineres på mange måter, men en felles tanke om lek er at barna opplever glede, trygghet og trivsel når de leker. Lek spiller en viktig rolle i barns læring og utvikling. Leken er avgjørende for å lære om seg selv, om andre og om verdenen. Å få delta i lek og å få venner er grunnlaget for barns trivsel og for å oppleve mening i barnehagen. Gjennom leken kan barna utforske miljøet, bearbeide det som er vanskelig, samt utvikle og styrke sin identitet og selvfølelse. Å støtte opp om barns LEK er derfor en av barnehagens viktigste oppgaver!

Lek og læring går hånd i hånd. Barn i barnehagealder lærer gjennom lek, og her er det viktig at personalet er gode rollemodeller som viser vei, og som viser at all læring er viktig.

Lek og læring: «Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling». (R.pl. 2017, s.20)	
Mål:	Personalet skal:
0-3 år: Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Legge til rette for gode samspill. (R.pl. 2017, s.20)	• Fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek • Observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser • Organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek • Bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer • Være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek • Ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken • Veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
3-6år: Oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre. (R.pl. 2017, s.20)	

I Lekeklossen barnehage ønsker vi bl.a. å jobbe på følgende måte for å nå dette:

- Ha temasamlinger hvor vi går dypere inn i månedens tema
- Synge sanger og lese bøker for barna + låne bøker på biblioteket
- Ha gode samtaler med barna i hverdagen hvor barna får sette ord på hva de har opplevd eller vært med på, enten i barnehagen eller hjemme.
- Være til stede for barna, undre oss sammen med dem, og gi best mulig forklaring og veiledning på det som barna lurer på.
- Le mye sammen med barna, mye humor og glede i hverdagen
- Ordensbarnet har ulike oppgaver (hjelp til med ulike gjøremål)
- Prate, diskutere og filosofere sammen med barna om det de er opptatt av
- Lære barna å vente på tur, lytte, løse konflikter og inngå kompromiss
- Ha ro rundt måltidet, lytte, prate, vente på tur. Gi mulighet for gode samtaler
- Bearbeide inntrykk; prate, tegne og male fra turer/utflukter
- Egne arbeidsgrupper for skolestarterne med egne aktiviteter og læringsmål

KAP 2 BARNS MEDVIRKNING

- «Barna skal ha rett til medvirkning tilpasset barnets alder og forutsetninger».
- «Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet».
- «Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet». (Rammeplan for barnehagen, Barnehageloven)

I Lekeklossen barnehage vil vi at barna skal få mulighet til å uttrykke seg, og til å medvirke og påvirke sin hverdag. Hvor omfattende medvirkningen vil være er avhengig av barnets alder og modenhet. Barns medvirkning må ikke misforstås; barna skal ikke selv bestemme hvordan dagen deres skal bli, men de skal få uttrykke seg og si sin mening, de skal bli hørt og tatt på alvor. Det er fremdeles ansvarlige voksne som til syvende og sist må ta avgjørelser til barnets beste.

I Lekeklossen barnehage ønsker vi å jobbe på følgende måte for å nå dette:

- Gi barn mulighet til innflytelse på hva som skal skje og hvordan det skal gjøres
- Gi barn mulighet til å velge hva de vil leke og hvem de vil leke med
- Gi barn mulighet til å være med å bestemme regler
- Gi barn mulighet til å utføre diverse dagligdagse gjøremål (noen avdelinger har ordensbarn der barna er delaktig i å dekke bord, m.m.)
- Gi barn mulighet til å være aktive deltakere i samlingsstundene
- Vi voksne griper tak i det barna er interessert i

KAP 3 TILRETTELEGGING AV DET ALLMENNPEDAGOGISKE TILBUDET FOR BARN SOM TRENGER EKSTRA STØTTE

«Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling, og motarbeide alle former for diskriminering.» (Barnehageloven § 1 Barnehagens innhold)

«Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.» (Barnehageloven §2 Barnehagens innhold)

Barnehagen skal tilpasse det pedagogiske tilbudet etter barnas forutsetninger og behov, også når noen barn har behov for ekstra støtte. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig skal få den pedagogiske, sosiale, og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for barnet for å gi barnet et likeverdig og inkluderende tilbud.

Inkludering i barnehagen handler også om å legge til rette for sosial deltakelse, og leken er barnehagens viktigste sosialiseringsarena. Barnehagen har som oppgave å sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp inkluderes i barnegruppen og i det pedagogiske tilbudet. Det er viktig at personalet er observante og til stede for barnet. Personalet må være lydhør og se barnets behov, om nødvendig hjelpe barnet inn i leken.

Dette er noe vi jobber med i Lekeklossen barnehage bl.a. ved:

- å være aktiv deltakende i lek med barna
- tilrettelegge det fysiske miljøet
- gode og trygge rutiner
- bruk av mindre grupper
- verdsette forskjeller hos hverandre
- smake på mat fra andre kulturer
- lære om de land, religioner og kulturer som er representert i barnegruppen.
- innrede avdelingene med leker og møbler etter barnas behov

Så langt det er mulig skal barn med spesielle behov følge barnehagens og avdelingens planer. Dette for at barnet skal slippe en evt. påkjenning med å bli tatt ut av gruppefellesskapet, et miljø hvor barnet føler seg trygg. Dersom vi i personalet ikke har tilstrekkelig kunnskap eller mulighet for å gi barn med spesielle behov et tilpasset pedagogisk tilbud innenfor barnehagens vanlige rammer, har vi plikt til å søke hjelp hos fagfolk. Barnets foresatte skal da gjøres kjent med, og samtykke i, at spesielle tiltak blir iverksatt.

I Lekeklossen Barnehage har vi barn fra flere kulturer. For noen av barna kan det være store kulturelle forskjeller mellom barnets hjem og barnehagen. Det er viktig at personalet i barnehagen formidler til hele barnegruppen at det finnes ulike kulturer med andre tradisjoner enn dem de er vant til. Her kan vi gi barna innblikk i ulike tradisjoner gjennom bl.a. nasjonaldager, lage mat fra den kulturen de er vokst opp med, lære nye leker, nye sanger, telle til 10 på ulike språk, etc. Slik kan vi forebygge fordommer og hjelpe barna til å føle tilhørighet til samfunnet de lever i.

I «Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver» er det 7 fagområder som barnehagen skal jobbe med. De 7 fagområdene er:

Hver avdeling vil fokusere på de ulike fagområdene på forskjellige måter i løpet av barnehageåret, avhengig av barnas alder og modning. Dere kan lese mer om hvordan avdelingene jobber ut fra månedsbrev som sendes på mail til dere foresatte etter endt måned. Dere kan også lese mer om fagområdene i progresjonsplanen til Lekeklossen (se eget vedlegg).

FELLES TEMA/FAGOMRÅDER GJENNOM ÅRET

Alle avdelingene i Lekeklossen har felles tema/fagområde hver måned, men hvordan avdelingene jobber vil være ulikt fra avdeling til avdeling avhengig av alder, modning, interesser, etc. Vi ønsker å jobbe med det barna viser at de interesserer seg for og er opptatt av. Oversikten over tema er et utgangspunkt/en mal. Hvordan avdelingene jobber konkret og hvilke aktiviteter de skal ha kommer avdelingene nærmere inn på i sine månedsplaner, og det blir nærmere beskrevet i månedsbrevene hvordan avdelingene har jobbet med temaet/fagområdet den aktuelle måneden ut fra hva rammeplanen sier at barnehagen skal, samt hva Lekeklossen har i sine progresjonsplaner.

Måned	Tema / Fagområde
August	Tilvenning/vennskap – bli kjent
September	Kropp, bevegelse, mat og helse
Oktober	
November	Antall, rom og form
Desember	
Januar	Nærmiljø og samfunn
Februar	Kunst, kultur og kreativitet
Mars	
April	Etikk, religion og filosofi
Mai	Natur, miljø og teknologi
Juni	
Juli	

KAP 5 SAMARBEID BARNEHAGE - HJEM

«Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.» (Barnehageloven § 1 Formål)

«For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.» (Lov om barnehager § 4 Foreldreråd og samarbeidsutvalg)

For Lekeklossen Barnehage er det viktig med et nært og godt samarbeid med alle foreldrene. Vi skal sammen oppdra barna, og det er derfor viktig å kunne utveksle meninger og erfaringer. Åpenhet, respekt og tillit skal prege samarbeidet. Foreldrene skal kunne føle seg trygge på at barna får den omsorgen og tilsynet de trenger i barnehagen. Vi ønsker å gi alle barn og foreldre et best mulig tilbud slik at vi kan møte hvert enkelt barn der det er. Barna som begynner i Lekeklossen Barnehage har ulike ønsker og behov. I tillegg har de også ulik sosial og kulturell bakgrunn - men alle foreldre har et felles ønske om at barnehagen skal være et trygt og godt sted for barna å være, med gode lærings- og utviklingsmuligheter for sitt barn.

Personalet vil alltid ha «til barnas beste» i fokus, til enhver tid! Trygge barn er glade barn!

Dette er noe av det vi ønsker å jobbe med for å ha et best mulig samarbeid med alle foreldre:

- Daglig kontakt med foresatte ved levering- og hentesituasjoner, samt utveksle informasjon
- Imøtekomme foreldre med åpenhet, tillitt, nysgjerrighet og ærlighet
- Lytte til forventninger og ønsker
- Spørre foreldre om råd
- Spørre hvordan foreldre opplever barnehagen
- Vi kan komme med råd og veiledning i forhold til oppdragelse av barna, men foreldrene selv har hovedansvaret for oppdragelsen av egne barn.
- Vi sender via e-post; årsplan, progresjonsplan, månedsplaner, månedsbrev, diverse info, etc.
- Vi inviterer til ulike familiearrangement i barnehagen
- Foreldresamtaler 2 ganger i året, samt oppstartsamtale etter tilvenning
- Vi gir rom for ekstra samtaler
- Foreldremøte i september, til våren ved behov
- Oppretter foreldreråd, FAU (Foreldrearbeidsutvalg) og SU (Samarbeidsutvalg). Foreldrene skal velge representanter til FAU og SU ved barnehageårets oppstart.
- SU-representantene er med i prosessen ved utarbeidelse av årsplan. SU-møte hver høst, samt et om våren ved behov.
- Barnehagen har egen nettside www.lekeklossen.barnehage.no hvor månedsplaner, månedsbrev, bilder, m.m. legges ut. *(lukket side krever passord)*.

Barnehagen er pliktig å lytte til foreldrene og imøtekomme ønsker og behov i den grad det er mulig. Samtidig må foresatte ha forståelse for at barnehagen har en hel barnegruppe å ta hensyn til, med alt det som det innebærer av ulikheter og behov.

Våre eksterne samarbeidspartnere:

- Bergen kommune som tilsynsmyndighet (elektronisk og/eller stedlig tilsyn)
- Helsestasjonen (samarbeidsavtaler, etc.)
- Pedagogisk fagsenter i Fyllingsdalen (veiledning / kurs / lavterskel tilbud)
- PP-Vest / pedagogisk psykologisk tjeneste (utreder, sakkyndig instans, fatter vedtak)
- Barnevernet i Fyllingsdalen (bekymring / veiledning / avlastning / hjelpetiltak)
- Barnehuset i Bergen (bekymring / veiledning / hjelpetiltak)
- BUP (Barne- og ungdomspsykiatrien)
- Skoler (samarbeidsmøter ifm. skolestart)

KAP 6

PLAN FOR OVERGANG FRA HJEM TIL BARNEHAGE

I løpet av juni måned sender styrer ut informasjon til nye barn og foreldre om oppstart og plan for tilvenning, og i august starter de første tilvenningene.

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet blir kjent, etablerer relasjoner og knytter seg til personalet og til andre barn.» (Rammeplan for barnehagen, 1.aug 2017, side 33)

Hver høst begynner det nye barn i Lekeklossen. Tilvenningsperioden er en viktig del av august måned på alle avdelinger. Vi er opptatt av at alle barn skal få en god og trygg overgang fra hjem til barnehage, og setter derfor av god tid til tilvenning. Det settes i utgangspunktet av 3-5 dager, lengre ved behov. Alle barn er forskjellig og reagerer ulikt på overgangen fra hjem til barnehage. Det er derfor viktig at barnet får den tiden det selv trenger i oppstarten.

Tilvenningsuken:

Den første dagen er barnet på besøk i barnehagen en liten times tid sammen med foresatte for å hilse på personalet, barnegruppen og avdelingen.

Dag 2 er noe lengre hvor vi prøver en liten stund uten foreldre hvis mulig, i samarbeid m/foreldre.

Sammen med foreldre lages det en plan for dag 3-5, utfra hva barnet trenger. Noen barn er «tilvent» allerede dag 3, mens andre trenger 5 dager evt. flere uker med tilvenning. I løpet av tilvenningsperioden vil pedagogisk leder ha en oppstartsamtale med foreldrene for å høre hvordan foreldrene har opplevd tilvenningsperioden for seg og sitt/sine barn. Det er viktig at foreldre hele tiden er tilgjengelig på telefon i startfasen, slik at personalet kan gi tilbakemelding på hvordan barnet har det i barnehagen uten foreldrene. I tilvenningsperioden er en åpen dialog og tett samarbeid med foreldre spesielt viktig. Med tilvenning menes at barna skal bli fortrolig med sin nye hverdag. I tilvenningsperioder legges derfor planer på avdelingene bort. Dette gjøres for å tilrettelegge for det som de nye barna trenger for å skape trygghet i de nye omgivelsene, både inne og ute. Etterhvert som de nye barna viser trygghet i de nye omgivelsene og finner sin plass i gruppen, vil avdelingene starte opp med ulike aktiviteter igjen.

KAP 7

PLAN FOR OVERGANG MELLOM AVDELINGER

For de barna som går i Løvåsen og Vestre og som skal bytte fra liten til stor avdeling, er det en slags tilvenning hele året. Avdelingene er mye sammen på lekeplassen gjennom hele året og personalet er kjent for barna. I juni måned får barna være med på ulike aktiviteter på stor avdeling som måltid, ulike lekegrupper, samlingsstunder, turer, etc.

For de barna som kommer fra liten avdeling i Storhammeren og som skal begynne på stor avdeling (i Løvåsen eller Vestre) er det besøksdager i juni. På disse besøksdagene får barna stifte bekjentskap med sin nye avdeling, utelekeplassen, barnegruppen og personalet. Storhammeren går i tillegg turer gjennom hele året til både Løvåsen og Vestre, samt hele Lekeklossen har et par felles arrangement i løpet av året hvor da barna får kjennskap til både Vestre og Løvåsen.

KAP 8 PLAN FOR OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.» (Rammeplan for barnehagen, 1.aug 2017, side 33)

Å bli skolestarter er et av høydepunktene i barnas barnehagetid. Dette siste året da barna er størst i barnehagen skal inneholde mange aktiviteter, spesielt tilrettelagt for denne aldersgruppen. De skal forberede seg på å bli skolebarn, og de skal få ulike aktiviteter, oppgaver og opplevelser som kan være med på å styrke deres sosiale og faglige kompetanse.

«Det skal legges til rette for at barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen.» (Rammeplan for barnehagen, 1.aug 2017, side 34)

I Lekeklossen barnehage ønsker vi å jobbe på følgende måte for å oppnå dette:

- Ukentlig førskolegruppe hvor barna får mulighet til å øve på konsentrasjon, utholdenhet, selvstendighet, vente på tur, spørre om hjelp, ta initiativ og samarbeide.
- Barna får øve på sosial mestring og tørre å stole på seg selv
- Barna får øve på å skrive navnet sitt, lære litt om bokstaver, tall, former, farger, størrelse, mengde, etc.
- Barna har en markering på slutten av barnehageåret + gjenforening i barnehagen i oktober
- Besøksdag på skolen på våren

Skolene i nærmiljøet har samarbeid med barnehagene i sin opptakskrets. Rektor kaller inn til møte i mai/juni med styrerne/pedagogisk leder, førsteklasseleererne, SFO-leder og avdelingsleder 1-4 trinn. Her snakkes det om hva barna lærer i barnehagen, hva førsteklasseleererne forventer av skolestarterne, hvilke tanker lærerne og SFO-leder har om overgangen barnehage-skole, osv. Hvordan kan vi sammen gjøre overgangen så lett som mulig. Vi finner ut om det er noen barn som trenger ekstra oppfølging/hjelp til skolestart. Da kalles det evt. inn til overføringsmøte mellom pedagogisk leder og 1.klasseleerere, slik at alle barna blir ivare tatt på en best mulig måte.

A a

B b

KAP 9 PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON

Barnehagen er en virksomhet som skal både planlegges, vurderes og dokumenteres. Gjennom den nye Rammeplanen for barnehager (1.aug 2017) settes det mer tydelige krav til barnehagen enn det som har vært tidligere. Den nye rammeplanen vektlegger at barnehagen «skal», noe som gjør at barnehagen er forpliktet til å bruke mye tid på planlegging, vurdering og dokumentasjonsarbeid. Dette arbeidet er en nødvendighet for å sikre kvalitet, sammenheng og progresjon i arbeidet, samt for å kunne gi barna og dere foreldre et best mulig tilbud. Gjennom planer gis dere foreldre en oversikt over en bestemt periode fremover. Gjennom dokumentasjon (månedsbrev, bilder, «dagen i dag», mail, etc.) får dere foreldre et bedre innblikk i barnas hverdag, noe som kan gjøre dialogen og samarbeidet tettere og lettere.

Det er viktig med tilbakemeldinger fra dere foreldre på hva dere er fornøyd med/ikke fornøyd med. Hvert halvår har hele personalgruppen en grundig vurdering av planer og møter. Vi planlegger og vurderer også fortløpende på avdelingsmøter hver uke/måned, samt på personalmøter og planleggingsdager.

Hva fungerer bra, og hvorfor? Hva kan bli bedre, og hvordan?

Gjennom brukerundersøkelsen på våren får vi også tilbakemeldinger fra foreldregruppen på hva dere mener er bra, og hva som kan bli bedre.

Det personalet vurderer halvårlig er følgende:

Enkeltbarns og gruppens; trivsel, samhörighet, utvikling, lek og læring

Barn med spesielle behov

Fagområdene

Satsingsområdet

Barnas språkutvikling (TRAS og Alle Med)

Samspillet barn-barn og barn-voksen

Foreldre- og personalsamarbeidet

Brukerundersøkelsen (gjennomføres på vårparten)

GENERELL INFORMASJON TIL FORELDRENE

Åpningstid

Barnehagen åpner 07.15 og stenger 16.45. Vi ber om at åpningstidene respekteres og at barna ikke blir levert før åpning eller hentet etter stenging - selv om personalet befinner seg i barnehagen! Den utvidete åpningstiden på 30minutt er et tilbud til de av foreldrene som har behov for å levere tidligere eller hente senere. Det er **ikke** ment at barna skal gå lengre i barnehagen og benytte hele åpningstiden på 9,5 timer! Juli måned er betalingsfri grunnet 3 uker sommerstengt + 5 planleggingsdager i løpet av året.

Klær

Det er viktig at barna har klær som er tilpasset den aktiviteten de driver med i barnehagen. Regntøy og støvler er viktig, og alle barna har en plass som er merket med sitt navn til dette. Selv med godt yttertøy kan barna bli våte, og det er derfor svært viktig med nok skiftetøy. Dette kan legges i kurven på barnets plass. Det er viktig at barna har nok skiftetøy tilpasset været og i riktig størrelse.

Hver fredag skal barnas yttertøy tas med hjem for vask/sjekk. Dette tøyet blir pakket i blå IKEA poser av personalet om tid. Om ikke må foreldre pakke det selv. IKEA-posene er merket med barnets navn!

NB! Husk å merke ALLE klær som blir tatt med til barnehagen. Barnehagen har ingen erstatningsansvar ift. klær/sko/etc. som blir borte.

Bursdagsfeiring

Når barna har bursdag blir dette markert i barnehagen. Vi henger opp flagg, lager krone og synger bursdagssang. Dere foreldre kan ta med noe om ønskelig, vi oppfordrer til sunne alternativ. Alternativ til kaker kan være frukt, bær eller varm lunsj, f.eks. pizzaboller eller hotdog. Vi har en felles regel i Lekeklossen vedr. bursdagsinvitasjoner som legges i hyllen: dersom man ønsker å invitere andre grupper enn samme kjønn/hele barnegruppen, ber vi dere invitere privat, og ikke legge invitasjoner i hyllene.

Barnehage betaling

Lekeklossen følger maks pris på 2910.- pr mnd. I tillegg kommer 350.- pr måned i matpenger. For denne summen får barna frokost, lunsj og frukt/minimåltid hver dag. En dag i uken er det varm lunsj. Regningen kommer på e-post til dere foreldre. De som ønsker det kan få den i papirutgave, si fra til styrer.

Gebyr

Ved for sen henting skrives det ut bot til foresatte pålydende kr 150.- for hvert på begynte kvarter etter 16.45! Barnehagen har et eget skjema som foresatte må signere på. Det **forventes** at foresatte betaler boten!

Dugnad

Ved interesse kan FAU kalle inn til foreldre-dugnad. Det er barna som skal nyte godt av dugnaden. På dugnaden vil det bli servert snacks og drikke til dem som deltar (på barnehagens regning). Personalet i samarbeid med FAU lager en liste over hva som ønskes utført.

ÅRSHJUL FORELDRESAMARBEID 2018-2019

Måned	Dato	Aktivitet
Juli/August	Åpner 30.juli	Nye barn første uken; intern overflytting fra annet hus Nye barn fra 6.aug; tilvenning nye barn Jobber hele måneden med tilvenning/vennskap – bli kjent
September	10.sept 17.sept 17.-21.sept 21.september	Oppstartsamtaler med nye foreldre Planleggingsdag (1.hjelpskurs for personalet) Foreldremøte med valg av FAU og SU Brannvernuke m/brannøvelser på alle hus BlimE-dagen
Oktober	10.oktber 24.oktober 30.okt	Verdensdagen for Psykisk helse «Vær raus» FN-dagen; felles markering for alle tre hus i Storhammeren Fotografering i Løvåsen v/Kalleklev Foto (portrett + gruppebilder) SU-møte (dato ikke satt)
November	Uke 45-48 2.november 9.november 28.november	Foreldresamtaler Fotografering i Vestre v/Kalleklev Foto (portrett + gruppebilder) Planleggingsdag Fotografering i Storhammeren v/Kalleklev Foto (portrett + gr.bilder)
Desember	13.desember Uke 51 24.+25.+26.+31.des	Luciafrokost med foreldre Nissefest (uten foreldre) Barnehagen stengt julaften, 1.juledag og 2.juledag + nyttårsaften Påmelding romjulsdagene (27.+28.des)
Januar	1.januar 2.januar	1.nyttårsdag Planleggingsdag Akedag / aktivitetsdag
Februar	6.feb	Samenes nasjonaldag; felles markering for alle tre hus i Løvåsen Karneval
Mars	12.mars 21.mars	Barnehagedagen Verdens Downs syndrom dag
April	12.april 17.april 18.-22.april	Påskefrokokost med foreldre Onsdag før Skjærtorsdag; barnehagen stenger kl. 12.00 Skjærtorsdag, Langfredag, 2.påskedag (bhg stengt)
Mai	1.mai 16.mai 17.mai 30.mai 31.mai	Offentlig høytidsdag Felles 17.mai-markering for alle tre hus i Vestre Grunnlovsdag Kristi Himmelfartsdag Planleggingsdag
Juni	Uke 23-26 7.juni 10.juni	Foreldresamtaler Planleggingsdag 2.pinsedag Avslutning/blåtur for skolestarterne Sommerfest med foreldre/søsken/besteforeldre
Juli	15.juli - 2.aug	Sommerstengt uke 29+30+31 Siste dag før ferien er fredag 12.juli Første dag etter ferien er mandag 5.aug